

med den. Jeg er imidlertid ikke sagkyndig og indsigtsfuld nok til at have nogen Mening om, hvorvidt den Forandring, Ministeriet har tilraadet, er rigtig; jeg har blot tilladt mig allerede her at henlede Opmærksomheden paa, at en saadan Forandring er foregaaet. Jeg nævnte før Forsremmelseerne; jeg kommer her ved til at berøre en yderligere Forandring, som er foregaaet i Regjeringens Forslag i Sammenligning med Commissionens Forslag, den nemlig, at Forsremmelsesraadene, hvoraf Forsvarscommissionen lovede sig en ikke ringe Virkning, ere afflavede, og Forsremmelsen lagt i den enkelte Foresattes Hænder. Det er vistnok et stort Spørgsmaal, om denne Forandring kan siges at være rigtig. Jeg kan forstaae, hvad der har ledet Ministeren til at gjøre denne Forandring, men jeg troer paa den anden Side, at de Hensyn, der have ledet Forsvarscommissionen og bragt den til at foreslaae disse Raad, i alt Fald have en meget betydelig Vægt. Inden jeg slutter disse Bemærkninger, maa jeg maasse endnu, hvad der ligger mig i min Stilling noget nær, tillade mig paany at henlede Thingets Opmærksomhed paa Vigtigheden af netop nu, ved Vedtagelsen af en ny Hærorndning, tillige at komme bort fra det hele System, der hersker i vor bestaaende militaire Ret; jeg seer med Glæde, at den høitærede Minister er betænkt paa, at der i dette Punkt skal foretages væsentlige Forandringer, og jeg erkjender ganske vist, at Tidspunktet paa ingen Maade endnu er kommet til at gaae ind paa Enkeltighederne i den nye Ordning, thi dette forudsætter naturligviis en moden Prøvelse, som endnu ikke har kunnet finde Sted, men det forekommer mig, at der er Noget, som Nøgtsagen allerede nu i denne Henseende maa kunne udtale, og det er det, at der maa trækkes bestemte Grændser mellem Tjeneste og Ikke-Tjeneste, imellem tjenstlige og ifketjenstlige Forhold, mellem den særegne Stilling i Tjenestens Udførelse, hvor den Bedkommende er undergIVEN den særlige militaire Jurisdiction, og hans Stilling ligeoverfor andre Forhold, hvor der er Spørgsmaal om almindelige borgerlige Forseelser. Jeg troer, at det i alle Henseender vil være til Nytte, ikke blot til nogen, om end mindre betydelig Besparelse, men

ifær til Nytte for Disciplinen og Anden i Hæren, om en saadan Adskillelse maatte blive skarpt gennemført, saaledes som den er bleven det i andre Hære, og det sandelig i Hære, hvor Disciplinen ikke staaer tilbage for den danske Hærs. Til Slutning være det mig blot endnu tilladt at tilføie, at for mig staaer det paa den ene Side klart, at den Forsvarsplan, der nu er forelagt, i mange Henseender vil være et stort Fremskridt, hvis det lykkes at faae den gennemført, men paa den anden Side stiller den sig for mig som en Obergangsplan, der, førende bort fra tidligere Tilstande, førende bort fra, hvad der er blevet vedtaget og for længere Tid ogsaa fastholdt ved Armeepleanen af 1842, efterhaanden vil bringe os til en Militshær, til en virkelig Folkevæbning. Jeg retter navnlig disse Bemærkninger til det ærede Medlem, som har udarbejdet et særegent Forslag i Forsvarscommissionen, jeg beder ham tage dette i Betragtning, saafremt han vil gjøre stærk Modstand mod det foreliggende Forarbejde, thi hvormeget man end maatte ønske tilsidst som Maalet, at komme ind paa den Tilstand, han har bragt i Forslag, og jeg ønsker det saa varmt som Nogen, troer jeg dog, at de Fleste ville være enige i, at Springet fra det Nubestaaende til dette vilde være for voldsomt, og at det her som i alle Livs- og Statsforhold vil være rettest at fare med Lempe, og først Skridt for Skridt arbeide sig frem paa den nye Bane.

Rettelser i Lunddahls Foredrag.

- Sp. 3143, 10de Lin. f. o.: „noget over 1,000 eller“, l.: „noget over 1,500 eller“
 — 3152, 3die Lin. f. o.: „opføre“, l.: „høje“
 ibid., 7de Lin. f. o.: „over den ældre Bygning“, l.: „over den nævnte Bygning“

i Winthers Foredrag.

- Sp. 3234, 1ste og 2den Lin. f. o.: „Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (Brix)“, l.: „Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgfreds (Hall)“